

Donáth Attila

Struktúraváltás a Bokréta utcai Ifjúsági Otthonában

A Budapest Főváros Önkormányzata Ifjúsági Otthonát (1094 Budapest, Bokréta utca 3.) 1981-ben hozta létre a Budapest Fővárosi Tanács a deviáns magatartású, speciális nevelést igénylő 14-18 éves korú állami gondozásban élő fiúgyermekek részére, illetve az 1992-ben történt alapító okirat módosítás szerint az otthonban nagykorúvá vált, családi háttér nélküli, dolgozó fiatalok elhelyezése és utógondozása céljából 60 férőhellyel.

Az intézmény egyre kevésbé tudta ellátni szakmai feladatait, a magas gyermeklétszám növelte a súrlódások lehetőségét az amúgy is nehezen kezelhető gyerekek között, a szökések száma folyamatosan nőtt, a túlkoros, kriminális előélettel rendelkező gyerekek oktatási intézményben és munkahelyentartása szinte lehetetlenné vált, az épület jellege nehezítette a segítő-terápiás jelleg kialakítását.

A fentiek alapján az ágazati intézményracionizálás elodázhatatlan, ezért a Bokréta utcai Ifjúsági Otthon kiváltása első helyre került a kiváltásra kerülő intézmények között. A férőhelyek megtartása mellett funkcióváltásra, illetve funkcióbővítésre is sor került. Az intézmény speciális feladataiból adódóan a kiscsoportos ellátási formák működnek hatékonyan. Az új működési struktúra mellett szól az is, hogy előtérbe kerülnek a problémahelyzet megoldását célzó különböző szakmai attitűdök (szociális munka, pszichológiai, szociálpszichológia, kriminál-pszichológia).

A bekerülő fiatalok személyiségállapotától függően lépcsőzetesen történne a személyiségfejlesztés, illetve a kiléptetés. Az átjárhatóság lehetővé teszi az egyéni motívációk kibontását. A lépcsőzetesség hozzájárulhat az előrejutáshoz, ugyanakkor a viszszalépéshez is, illetve lehetőséget teremt az ellátásból való kiléptetésre. Kiléptetés alatt értjük azt, hogy egy olyan tevékenységet definiáljunk ellátásként, amely olyan megoldási formákat foglal magában, melyek elsősorban a kriminális életvezetés megoldására irányulnak.

Machács Mihály

Külső gondozás alapelvei és módszertana

A külső gondozási forma bevezetésével többirányú igénynek tettünk eleget: a fiatalok részéről megfogalmazódott, hogy szeretnének visszakerülni családjukba, a család jelezte ennek lehetőségét, a fiatalok szökéseik alatt kikerültek a segítő kliens kapcsolat kereteiből. Követhetlenné váltak társas viszonyaik. A külső gondozás során sikerült „nyomon követni” és segíteni a növendéket, jelentős lépést tettünk ezáltal a bűnmegelőzés érdekében.

A külső gondozás alapelveinek kialakításakor fontos szerepet kell kapnia a rendszerszemlélet meghatározó elemeinek: a probléma „helymeghatározásának”, a családtagok egymásra hatásának, a család szabályainak. Ezeket az alapelveket felhasználva,